

1 Hvad forstås ved tvangsfuldbyrdelse i civil- og handelsretlige sager?

Ved fuldbyrdelse forstås tvangsfuldbyrdelse af en forpligtelse, der pålægges af en domstol eller anden myndighed. I de fleste tilfælde er der tale om fuldbyrdelse af en gældsdom. En anden vigtig fuldbyrdelsesforanstaltning er udsættelse, dvs. forpligtelsen til at flytte fra en bygning eller en del af bygningen. Grundlaget for fuldbyrdelse kan også være en forpligtelse til at overdrage visse aktiver til en anden part, forpligtelser til at gøre noget, og påbud mod at gøre noget. Disse former for forpligtelser og påbud fuldbyrdes ved tvangsindgreb eller tvangsbøder afhængigt af omstændighederne. Domstolsbestemte beslaglæggelser eller andre retsbevarende foranstaltninger kan også fuldbyrdes. I Finland er tvangsinddrivelse af gæld omfattet af anvendelsesområdet for den håndhævende myndighed, som er en statslig myndighed. Fuldbyrdelse er en uafhængig retlig aktivitet, og de lokale håndhævende myndigheder er uafhængige og upartiske i deres beslutningstagning.

Fuldbyrdelse i sager vedrørende lovgivning om børn

I sager, der vedrører lovgivning om børn, henviser fuldbyrdelse til gennemførelse af retsafgørelser, f.eks. overgivelse af et barn. En aftale, der er bekræftet af de sociale myndigheder, kan også danne grundlag for fuldbyrdelsen. En anden vigtig detalje er, at samværsret i Finland er barnets rettighed, ikke forældrens rettighed. Fuldbyrdelse af en retsafgørelse om forældremyndighed og/eller samværsret vedrørende et barn er omfattet af loven om fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed og samværsret (*Laki lapsen huoltoja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta*) (619/1996). Loven finder også anvendelse på fuldbyrdelse af eventuelle midlertidige kendelser. Fuldbyrdelse sker også i overensstemmelse med denne lov i tilfælde, hvor en dom eller en afgørelse afsagt i udlandet er eksigibel i Finland i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003.

Fogeden kan fuldbyrde en kendelse om forældremyndighed, hvis afgørelsen om sagen er truffet inden for de sidste tre måneder. I andre situationer kræves der et fuldbyrdelsesgrundlag fra en domstol. En domstol må kun afvise en anmodning om fuldbyrdelse, hvis fuldbyrdelsen ville være i strid med barnets tarv. Ved fuldbyrdelsen af kendelser om forældremyndighed forpligter domstolen den anden part til at overgive barnet til den part, der anmoder om fuldbyrdelse. Undladelse heraf straffes med bøde. Der kan udstedes en kendelse om, at barnet skal hentes. For så vidt angår fuldbyrdelse af kendelser om samværsret, er den anden part forpligtet til at tillade besøg og iværksætte andre pålagte foranstaltninger med henblik på at gennemføre samvær.

2 Hvilke(n) myndighed(er) har beføjelse til at foretage tvangsfuldbyrdelse?

I Finland er de lokale håndhævende myndigheder ansvarlige for fuldbyrdelsen. Den kompetente lokale håndhævende myndighed fastlægges på grundlag af skyldners bopælssted. Hvis der ikke foreligger detaljerede oplysninger om den pågældendes bopæl i Finland, kan begæringen om fuldbyrdelse indgives til en hvilken som helst lokal retshåndhævende myndighed, f.eks. den håndhævende myndighed i Helsinki (*Helsingin ulosottovirasto*). Selv om begæringer indgives til de lokale håndhævende myndigheder, dækker deres kompetence hele landet.

Kontaktoplysninger om de lokale håndhævende myndigheder kan findes her: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/yhteystiedot.html>

3 Hvornår kan der træffes afgørelse om tvangsfuldbyrdelse?

3.1 Proceduren

Fuldbyrdelse kræver, at kreditor skriftligt anmoder fuldbyrdelse ved at udfylde en begrundet anmodning om fuldbyrdelse. Kreditor betaler ikke nogen afgift på forhånd. (Begæringen om fuldbyrdelse kan findes på den [retlige forvaltnings websted](#))

Fogeden har pligt til at fuldbyrde retsafgørelser eller andre fuldbyrdelsesgrundlag, der er fastsat i lovgivningen, og må ikke bestride deres indhold. For at fuldbyrdelses sagen kan indledes, skal kreditor være berettiget til fuldbyrdelse som fastsat i lovgivningen, og skyldner skal være pålagt en forpligtelse.

Fogeden skal kontrollere, at gælden ikke er ophørt med at eksistere, siden dommen blev afsagt, på grund af betaling eller udløb af en forældelsesfrist. Den ret, der skal betales af indehavere af rettigheder til sikkerhedsstillelse (f.eks. pant), er omfattet af en særskilt bestemmelse.

3.2 De vigtigste betingelser

På det civil og handelsretlige område er fuldbyrdelsen sædvanligvis baseret på en dom eller en kendelse, der er afsagt af en almindelig domstol. Der er ikke behov for et specifikt fuldbyrdelsesgrundlag. Almindelige domstole omfatter distriktsdomstole (*käräjäoikeus*) som domstole i første instans og appeldomstole (*hovioikeus*) og højesteret (*korkein oikeus*) som appelinstanser. En voldgiftskendelse kan også danne grundlag for fuldbyrdelse. I praksis er et af de vigtigste fuldbyrdelsesgrundlag en afgørelse om underhold, der er bekræftet af en kommune. På den anden side anerkender Finland ikke kontrakter mellem private parter som fuldbyrdelsesgrundlag.

Domme, der er blevet kæret, kan fuldbyrdes, hvis kreditor stiller den sikkerhed, som fogedretten har fastsat for eventuelle skader, som skyldneren måtte lide. Midlerne kan dog ikke udbetales til kreditor, før både fuldbyrdelsesgrundlaget og eventuelle afgørelser om udlæg er endelige.

De vigtigste bestemmelser om eksigibilitet af domme, der er afsagt uden for Finland, findes i EU-lovgivningen (f.eks. Bruxelles I-forordningen (nr. 44/2001) og Bruxelles IIa-forordningen (nr. 2201/2003)) og konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i de nordiske lande.

4 Genstanden for og karakteren af tvangsfuldbyrdelsesskridt

4.1 Hvilke former for aktiver kan gøres til genstand for sådanne skridt?

Når en fuldbyrdelses sag indledes, fremsendes skyldner en meddelelse om anmodningen og et betalingspåkrav. Hvis skyldner ikke betaler sin gæld i overensstemmelse med betalingspåkravet og ikke tager kontakt med hensyn til betaling af fuldbyrdelsesafgiften på eget initiativ, vil fuldbyrdelsen begynde med undersøgelse og fastlæggelse af skyldners indkomst og aktiver på grundlag af registerdata.

Det er en væsentlig del af dette undersøgelsesarbejde at rette henvendelse til skyldners bank. Som oftest foretages der udlæg i lønindkomst og indeståender på bankkonti. I stedet for at tilbageholde et beløb i løn udbetalt løbende kan der fastlægges en betalingsplan. Foranstaltninger til fastlæggelse af skyldners indkomst og formue samt eventuelle yderligere undersøgelser er reguleret ved lov. Fogeden har vidtrækkende lovbestemte rettigheder, som giver ham/hende adgang til oplysninger om skyldneres økonomiske situation i en række registre. Fogeden er også forpligtet til at søge efter aktiver, der tilhører skyldneren. Fuldbyrdelsesforanstaltningerne skal træffes hurtigst muligt. Hvis skyldner f.eks. har fast indkomst, frigives den første betaling normalt til kreditor senest to måneder efter sagens anlæg. Skyldner har klageadgang, men inddrivelsen af beløbet afbrydes ikke, medmindre en domstol bestemmer andet.

Anmodninger kan indgives med henblik på fuld fuldbyrdelse eller begrænset fuldbyrdelse. Kreditor kan også anmode de retshåndhævende myndigheder om at overvåge en gæld i en periode på to år gennem en såkaldt passiv registrering, hvis det ikke er muligt at inddrive gælden øjeblikkeligt. Det er ikke nødvendigt at hyre en advokat eller en juridisk rådgiver med henblik på fuldbyrdelse.

Der kan foretages udlæg i alle former for løsøre og fast ejendom, der tilhører skyldneren, og som ikke er beskyttet eller omfattet af retten til udelukkelse, såsom rettigheder, tilgodehavender eller genstande af pengeværdi. Hvis kreditor har anmodet om begrænset fuldbyrdelse, kan der kun foretages udlæg i aktiver, som er identificerbare i registre, og som ikke kræver realisering. Hvis det er nødvendigt at realisere aktiver, hvori der foretages udlæg, sælges de normalt ved tvangsauktioner, der sædvanligvis bekendtgøres i lokale aviser og online.

Links til meddelelser om auktioner:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ajankohtaista/myynti-ilmoitukset.html>

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

Den finske lov om fuldbyrdelse (*Ulosottolaki*) indeholder også en særlig bestemmelse om, at den tilsynsførende hos en retshåndhævende myndighed kan beslutte at se bort fra kunstige aftaler om aktiver. En påstand om, at aktiver tilhører en tredjepart, er ikke til hinder for udlæg i aktiver, hvis:

det konstateres, at tredjepartens status er baseret på aftaler om aktiver eller andre aftaler med en retlig status, som ikke svarer til deres egentlige art eller formål, og at skyldners myndighed svarer til ejerens myndighed, og dennes handlinger svarer til en ejers handlinger, samt at skyldner nyder de ydelser og andre tilsvarende fordele, som aftalen medfører, og

den retlige status tydeligvis anvendes til at forhindre fuldbyrdelse eller sikre, at aktiver ikke er tilgængelige for kreditorer, og den gæld, der skyldes til kreditor, ellers sandsynligvis ikke vil kunne inddrives hos skyldner inden for en rimelig frist.

Der kan dog ikke foretages udlæg, hvis den tredjepart, der er involveret i aftalen, fremlægger klar dokumentation for, at dennes reelle rettigheder risikerer at blive krænket ved udlægget. Fogeden skal på en passende måde høre skyldneren og tredjeparten samt om nødvendigt kreditor, medmindre dette vil gøre fuldbyrdelsen betydeligt vanskeligere.

4.2 Hvad er retsvirkningen heraf?

Indledningen af fuldbyrdelsessagen har visse virkninger, mens udlæg indebærer betydelige retsvirkninger. Når der er foretaget udlæg i aktiver, må skyldner ikke ødelægge, afhænde eller pantsætte de aktiver, hvori der er foretaget udlæg, eller træffe andre beslutninger herom til skade for kreditor. Enhver foranstaltning, der træffes i strid med dette påbud, har ingen retsvirkning for kreditor. Erhververen eller en tredjepart kan dog nyde beskyttelse i henhold til princippet om god tro. Fogedretten har omfattende adgang til oplysninger, ikke kun fra skyldner, men også fra tredjeparter, som f.eks. banker. Når en bank er blevet underrettet om, at en skyldners midler er blevet indefrosset, må banken ikke frigive midler fra skyldners bankkonto til andre end fogeden. Udbetaling af et tilgodehavende eller løn i strid med dette påbud er en strafbar handling.

Som følge af salg af aktiver under fuldbyrdelsessagen ændres ejendomsretten til genstande. Inddrevne beløb i form af købsprisen overføres til kreditor snarest muligt.

Der foretages udlæg i aktiverne op til det beløb, der er nødvendigt for at betale gælden til kreditor. I tilfælde, hvor flere kreditorer har anmodet om fuldbyrdelse, eller de aktiver, hvori der er foretaget udlæg, f.eks. er genstand for realkreditlån, fordeles midlerne mellem kreditorerne i prioritetsorden som fastsat i lovgivningen. De afgifter, der opkræves af staten for fuldbyrdelsen, inddrives sædvanligvis hos skyldneren. Hvis forsøget på fuldbyrdelse mislykkes, skal kreditor betale et mindre ekspeditionsgebyr. Tilsvarende opkræves en afgift hos kreditor for midler, der skal overføres. I sager om underholdsbidrag opkræves der ikke nogen afgift, og underholdsbidraget har forrang. De betalinger, der overføres til kreditor, kan variere hver måned på grundlag af udsving i skyldners indkomst og gæld.

Yderligere oplysninger om afgifter i fuldbyrdelsessager kan findes på: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosottomaksut.html>

4.3 Hvor længe kan disse skridt opretholdes?

I henhold til lovgivningen er fogeden forpligtet til at udføre sine opgaver hurtigt og uden unødigt forsinkelse. Hvis skyldner ikke råder over aktiver eller indkomst, hvori der kan foretages udlæg i, vil kreditors anmodning blive afvist af en af følgende årsager: manglende midler, manglende midler og ukendt eller kendt anden, særskilt angivet hindring for inddrivelse. I sådanne situationer skal oplysninger om indkomst og aktiver altid fastlægges ved hjælp af hovedregistrene. Fuldbyrdelsessagen afsluttes, men kreditor kan anmode om, at fuldbyrdelsen genoptages på et senere tidspunkt. I givet fald undersøges skyldners finansielle situation endnu en gang. Kreditor kan f.eks. begære fuldbyrdelse af en afgørelse ved at indgive en ny begæring rettidigt med henblik på at sikre udlæg fra en kilde, f.eks. skyldners skatteenedsættelse ved årets udgang. Kreditor kan også anmode om, at gælden optages i det såkaldte passive register. Hvis det ved undersøgelsen af en anden sag opdages, at skyldner har indkomst eller aktiver, hvori der kan foretages udlæg, eller at han eller hun står til at opnå en skatteenedsættelse, vil der blive taget hensyn til gæld, der er optaget i det passive register, i fuldbyrdelsessagen. Den passive registrering har virkning i to år fra datoen for attesten om manglende midler.

5 Kan en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse appelleres?

Fogedrettens fuldbyrdelsesforanstaltninger og afgørelser kan kæres af enhver, hvis interesser berøres af den pågældende foranstaltning eller afgørelse.

Kæremål behandles af distriktsdomstolen (*kärjäoikeus*). Et kæreskrift skal indgives inden for en frist på tre uger fra den dato, hvorpå afgørelsen er udstedt, eller den dato, hvorpå den berørte part får meddelelse om afgørelsen.

Indgivelse af et kæreskrift suspenderer normalt ikke fuldbyrdelsessagen, medmindre domstolen fastsætter andet. Hvis kæren tages til følge, underkender eller ændrer domstolen fogedrettens afgørelse. I nogle tilfælde kan fogedretten også selv rette eventuelle indlysende fejl.

Hvis behandlingen af en tvist eller et krav, der fremsættes i forbindelse med fuldbyrdelsen, kræver omfattende mundtlig bevisoptagelse, kan det være nødvendigt at afgøre sagen i en civil retssag (*tvist om fuldbyrdelse*).

6 Findes der nogen begrænsninger for tvangsfuldbyrdelse, navnlig med hensyn til debitorbeskyttelse og tidsfrister?

Lovgivningen indeholder bestemmelser om forbud mod fuldbyrdelse, f.eks. af sociale grunde. Der kan ikke foretages udlæg i en række sociale ydelser. Hvis skyldner i sagen er en fysisk person, må der ikke foretages udlæg i bestemte genstande, ydelser og rettigheder, som er fastsat særskilt i lovgivningen.

Desuden kan der ikke foretages udlæg i aktiver, hvis kreditoren eller kreditorerne under hensyntagen til værdien af aktiverne og andre forhold kun ville opnå et beløb, der kan betragtes som beskedent, efter betalingen af fuldbyrdelsesomkostninger, fuldbyrdelsesafgifter og gæld i aktiverne.

Den ved lov beskyttede del af skyldners indkomst skal altid tages i betragtning i forbindelse med udlæg og betalingsplaner: Dette beløb skal udelukkes for at give skyldner mulighed for at betale sine leveomkostninger. Generelt kan der ikke foretages udlæg i mere end en tredjedel af skyldners nettoløn. De bekræftede beskyttede dele af skyldners indkomst og eksempler på sager findes på:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Fuldbyrdelsesgrundlag, hvor en fysisk person er blevet pålagt en betalingsforpligtelse, er eksigible i 15 år (*forældelsesfrist for fuldbyrdelsesgrundlag*). Denne frist er 20 år, hvis kreditor i henhold til fuldbyrdelsesgrundlaget er en fysisk person, eller hvis kravet er baseret på en forbrydelse, for hvilken skyldner er blevet idømt fængselsstraf eller samfundstjeneste. En dom eller andre fuldbyrdelsesgrundlag kan ikke fuldbyrdes, hvis den ret, der tilkommer den samme kreditor, efterfølgende er bortfaldet som følge af, at gælden er blevet betalt, eller forældelsesfristen er udløbet, eller af andre årsager.

Yderligere oplysninger findes på:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index.html>

<https://valtakunnanvoudinvirasto.fi/fi/>

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2007/en20070705>

Sidste opdatering: 25/03/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.